

Plan wynikowy z wymaganiami edukacyjnymi przedmiotu geografia dla klasy II szkoły branżowej I stopnia, uwzględniający kształcone umiejętności i treści podstawy programowej

Temat	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
I. Rozwój społeczno-gospodarczy świata					
1.1. Podział polityczny świata	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcie „państwo” i wymienia jego cechy – podaje liczbę państw na świecie w zależności od różnych kryteriów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia zmiany na mapie politycznej świata po 1989 r. 	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, od czego zależy wybór stolicy państwa – określa przyczyny zmian na mapie politycznej świata po 1989 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje zmiany na mapie politycznej Europy w ciągu ostatnich 60 lat i wskazuje ich przyczyny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na wybranym przykładzie wskazuje przyczyny tworzenia nowych państw w Europie i na świecie
1.2. Procesy integracji politycznej i gospodarczej na świecie. Unia Europejska	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia instytucje UE – wymienia regionalne ugrupowania gospodarcze – wymienia struktury ONZ 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje instytucje UE i podaje ich strukturę – zna etapy rozszerzania UE – charakteryzuje regionalne ugrupowania gospodarcze oraz struktury ONZ – rozumie rolę NATO w świecie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje konsekwencje integracji europejskiej – zna zasady funkcjonowania NATO 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przykłady negatywnego wpływu Brexitu na Unię Europejską – podaje, w jaki sposób internet przyczynił się do rozwoju procesów globalizacyjnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje pozytywne i negatywne skutki globalizacji dla swojego regionu zamieszkania – pozyskuje informacje na temat wybranego regionalnego ugrupowania integracyjnego na świecie
1.3. Współczesne konflikty zbrojne	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia współczesne konflikty zbrojne – zna pojęcie „terroryzm” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać na mapie państwa biorące udział we współczesnych konfliktach zbrojnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia sposoby zapobiegania konfliktom zbrojnym i atakom terrorystycznym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na przykładzie wybranych konfliktów zbrojnych wskazuje ich przyczyny, przebieg i konsekwencje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady wpływu zasobów środowiska przyrodniczego, w tym zasobów wodnych, położenia geograficznego

		– wskazuje na mapie miejsca, w których doszło do największych ataków terrorystycznych			i surowców mineralnych na powstawanie konfliktów zbrojnych
1.4. Przestrzenne zróżnicowanie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego świata	Uczeń: – wymienia mierniki rozwoju społeczno-gospodarczego świata	Uczeń: – charakteryzuje mierniki rozwoju społeczno-gospodarczego świata – podaje podział państw według rozwoju społeczno-gospodarczego	Uczeń: – podaje przyczyny dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego regionów świata – omawia możliwości zmniejszenia dystansu dzielącego państwa biedne od zamożnych	Uczeń: – charakteryzuje dysproporcje w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego regionów świata – porównuje kartogramy przedstawiające zróżnicowanie PKB na osobę, wartość wskaźnika HDI oraz wskaźnika wielowymiarowego ubóstwa – ocenia, czy istnieją różnice w rozmieszczeniu wartości powyższych wskaźników	Uczeń: – na wybranych przykładach państw z grupy wysoko rozwiniętych i państw z grupy najslabiej rozwiniętych określa przyczyny, dla których znalazły się one w odmiennych grupach – potrafi znaleźć w internecie lub „Roczniku Statystycznym” wybrane wskaźniki świadczące o niedorozwoju społeczno-gospodarczym wybranych państw
II. Rozwój demograficzny ludności					
2.1. Rozmieszczenie ludności na świecie	Uczeń: – wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności – wskazuje przykłady obszarów o małej i dużej gęstości zaludnienia	Uczeń: – opisuje wpływ różnych czynników na rozmieszczenie ludności – wskazuje obszary o różnej gęstości zaludnienia na świecie – na podstawie danych statystycznych oblicza gęstość zaludnienia na danym obszarze	Uczeń: – wyjaśnia przyczyny występowania konkretnego zaludnienia w danym miejscu na świecie	Uczeń: – wyjaśnia zróżnicowanie w rozmieszczeniu ludności na danym kontynencie	Uczeń: – na wybranym przykładzie omawia negatywne skutki nadmiernego zagęszczenia ludności

<p>2.2. Dynamika zaludnienia i ruch naturalny ludności</p>	<p>Uczeń: – wymienia czynniki wpływające na wzrost liczby ludności na świecie w ubiegłych wiekach</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia przyczyny wzrostu ludności na świecie w ubiegłych wiekach – określa przyczyny wzrostu umieralności w różnych rejonach świata</p>	<p>Uczeń: – na podstawie danych statystycznych charakteryzuje dynamikę rozwoju ludności w regionach świata według rozwoju społeczno-ekonomicznego</p>	<p>Uczeń: – omawia czynniki wpływające na niski przyrost naturalny w Europie oraz na wysoki przyrost naturalny w państwach słabo rozwiniętych – oblicza przyrost rzeczywisty ludności na podstawie wzoru i danych statystycznych – na podstawie danych statystycznych określa przestrzenne różnicowanie współczynnika urodzeń, współczynnika zgonów i współczynnika przyrostu naturalnego</p>	<p>Uczeń: – na podstawie informacji z internetu, np. World Population Prospects (https://population.un.org/wpp/Download/Standard/Population/) podaje przykłady państw na świecie, w których do 2050 r. liczba ludności się zmniejszy – podaje przyczyny spadku zaludnienia określonych wyżej państw</p>
<p>2.3. Migracje ludności</p>	<p>Uczeń: – definiuje pojęcie „migracja” i podaje jej rodzaje</p>	<p>Uczeń: – wymienia przyczyny migracji</p>	<p>Uczeń: – charakteryzuje przyczyny i konsekwencje migracji – wyjaśnia różnice między uchodźcą a imigrantem – wskazuje na mapie świata przedstawiającej zróżnicowanie przestrzenne salda migracji obszary imigracyjne i emigracyjne</p>	<p>Uczeń: – omawia trudności, jakie spotykają imigrantów w nowym miejscu zamieszkania – wskazuje, jakie czynniki wpływają na atrakcyjność obszarów imigracyjnych</p>	<p>Uczeń: – na podstawie informacji z internetu i innych źródeł wyszukuje wiadomości na temat liczby emigrantów i uchodźców, którzy przybyli do Europy w ostatnich latach – omawia przyczyny ich przyjazdów</p>
<p>2.4. Struktura narodowościowa ludności</p>	<p>Uczeń: – wymienia trzy główne odmiany ludzkie</p>	<p>Uczeń: – podaje przykłady dyskryminacji rasowej</p>	<p>Uczeń: – opisuje strukturę narodowościową UE</p>	<p>Uczeń: – podaje przykłady przeciwdziałania</p>	<p>Uczeń: – na podstawie różnych, aktualnych źródeł charakteryzuje migracje</p>

	– zna pojęcia „grupa etniczna” i „naród”			dyskryminacji rasowej i podobnym form nietolerancji na świecie	polityczne na przykładzie wybranego regionu świata, np. objętego obecnie konfliktem
2.5. Struktura wieku i proces starzenia się ludności	Uczeń: – zna kryteria podziału ludności – zna pojęcia „siła robocza” i „depresja urodzeniowa”	Uczeń: – wymienia przyczyny starzenia się ludności – wymienia konsekwencje procesu starzenia się ludności	Uczeń: – opisuje przyczyny i skutki starzenia się ludności	Uczeń: – oblicza współczynnik feminizacji na podstawie wzoru i danych statystycznych – wyjaśnia przyczyny różnic współczynników feminizacji w różnych rejonach świata	Uczeń: – w internecie i innych źródłach wiedzy wyszukuje informacje dotyczące wybranego problemu demograficznego w wybranym regionie świata – opisuje wybrany problem demograficzny i przedstawia jego istotę – proponuje sposoby rozwiązania powyższego problemu
2.6. Struktura wykształcenia ludności	Uczeń: – zna pojęcie „analfabetyzm” i różne poziomy wykształcenia	Uczeń: – na podstawie danych analizuje poziom analfabetyzmu i czasu nauki na świecie oraz ich wpływ na zarobki	Uczeń: – podaje przyczyny wysokiego analfabetyzmu w państwach słabo rozwiniętych – wskazuje na mapie świata państwa o największym poziomie analfabetyzmu na świecie	Uczeń: – wymienia przykłady działań, dzięki którym można zmniejszyć analfabetyzm	Uczeń: – podaje, w jaki sposób wykształcenie społeczeństwa może wpływać na gospodarkę
2.7. Urbanizacja w Polsce i na świecie	Uczeń: – zna pojęcie „urbanizacja” i wymienia typy urbanizacji – zna pojęcie „aglomeracja” i wymienia jej typy	Uczeń: – charakteryzuje typy urbanizacji – opisuje, jak powstały miasta – zna pojęcie „współczynnik urbanizacji” – charakteryzuje typy aglomeracji	Uczeń: – charakteryzuje rozmieszczenie ludności miejskiej wg regionu zamieszkania – na podstawie danych opisuje różnice we współczynniku urbanizacji w różnych regionach świata	Uczeń: – wyjaśnia różnice między rozwojem miast w państwach wysoko i słabo rozwiniętych – wyjaśnia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji	Uczeń: – na wybranych przykładach omawia problemy wielkich miast i wskazuje możliwości ich rozwiązania

			– wymienia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji		
2.8. Czynniki rozwoju obszarów wiejskich	Uczeń: – z na pojęcia: „urbanizacja wsi”, „depopulacja”, „agroturystyka”, „deforestacja”	Uczeń: – wymienia pozytywne i negatywne aspekty urbanizacji wsi – wymienia czynniki wpływające na depopulację wsi – opisuje zmiany w krajobrazie wsi spowodowane urbanizacją	Uczeń: – charakteryzuje pozytywne i negatywne aspekty urbanizacji wsi – opisuje przemiany wsi w UE	Uczeń: – wskazuje współczesne przemiany obszarów wiejskich i podaje skutki tych przemian	Uczeń: – zbiera informacje na temat tego, w jaki sposób zmieniła się wieś w jego regionie lub województwie w ciągu ostatnich 50 lat – porównuje przemiany tej wsi z typami przemian opisanymi na lekcji
III. Współczesne kierunki rozwoju gospodarczego w Polsce i na świecie					
3.1. Zmiana roli sektorów gospodarki. Rolnictwo, przemysł i usługi	Uczeń: – wymienia i opisuje sektory gospodarki – wymienia trzy przyczyny spadku zatrudnienia w rolnictwie w państwach wysoko rozwiniętych	Uczeń: – na podstawie danych statystycznych wymienia przykłady państw o wysokim zatrudnieniu w rolnictwie, przemyśle i usługach	Uczeń: – wymienia przyczyny zmian roli sektorów gospodarki w państwach o różnym poziomie rozwoju	Uczeń: – wyjaśnia przyczyny zmian roli sektorów gospodarki w państwach o różnym poziomie rozwoju	Uczeń: – wskazuje i omawia czynniki wpływające na wysoki udział danych sektorów gospodarki w wybranym państwie
3.2. Procesy globalizacji i konsumpcjonizm	Uczeń: – definiuje pojęcia „globalizacja”, „konsumpcjonizm” i „pracoholizm”	Uczeń: – wyjaśnia przyczyny globalizacji oraz konsumpcjonizmu	Uczeń: – wymienia i charakteryzuje przykłady procesów globalizacyjnych	Uczeń: – określa wpływ globalizacji na rozwój regionalny i lokalny – wymienia pozytywne i negatywne aspekty globalizacji	Uczeń: – przedstawia sposoby zapobiegania zjawiskom konsumpcjonizmu i pracoholizmu – określa rolę internetu w rozwoju globalizacji
3.3. Rozwój gospodarczy Polski	Uczeń: – opisuje główne etapy rozwoju gospodarczego Polski	Uczeń: – wymienia i uzasadnia pozytywne i negatywne skutki transformacji społeczno-gospodarczej, która dokonała się w Polsce w latach 90. XX w.	Uczeń: – charakteryzuje rynek pracy w Polsce – oblicza współczynnik aktywności zawodowej	Uczeń: – wskazuje możliwości zmniejszenia bezrobocia w województwach, w których jest ono najwyższe	Uczeń: – na podstawie danych statystycznych podaje wskaźniki ukazujące rozwój gospodarczy Polski po przystąpieniu do Unii Europejskiej (np.

					PKB, produkcja rolnicza, przemysłowa, dostęp do internetu) – określa kierunki zmian (wzrost, spadek, stagnacja) – omawia sytuację na rynku pracy w regionie, w którym mieszka (poziom bezrobocia, oferty pracy, możliwości zatrudnienia)
3.4. Gospodarka oparta na wiedzy i kształtowanie się społeczeństwa informacyjnego	Uczeń: – zna pojęcia: gospodarka oparta na wiedzy, społeczeństwo informacyjne – wymienia nowoczesne technologie	Uczeń: – wymienia cechy gospodarki opartej na wiedzy – podaje korzystne czynniki dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy – wymienia cechy społeczeństwa informacyjnego oraz czynniki wpływające na jego rozwój	Uczeń: – charakteryzuje zagrożenia społeczeństwa informacyjnego	Uczeń: – wyjaśnia, jak zapobiegać zagrożeniom wynikającym z życia w społeczeństwie informacyjnym	Uczeń: – omawia, korzystając z danych statystycznych, dostęp ludności w poszczególnych państwach do internetu – wymienia regiony o wysokim, średnim i niskim dostępie do internetu oraz uzasadnia, od czego zależy ta dostępność
3.5. Kapitał ludzki	Uczeń: – definiuje pojęcie „kapitał ludzki”	Uczeń: – wymienia czynniki zwiększające i ograniczające kapitał ludzki	Uczeń: – zna mierniki kapitału ludzkiego	Uczeń: – na podstawie przedstawionych wykresów i danych statystycznych – określa wpływ kapitału ludzkiego na rozwój gospodarczy	Uczeń: – podaje przykłady, w jaki sposób mobilność na rynku pracy może przyczynić się do zwiększenia zasobów kapitału ludzkiego
IV. Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo					
4.1. Przyrodnicze i pozaprzyrodnicze	Uczeń: – wie, czym zajmuje się rolnictwo	Uczeń: – wymienia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze	Uczeń – opisuje czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze	Uczeń: – na podstawie danych statystycznych wymienia regiony świata o	Uczeń: – określa, jak zwiększyć przydatność obszarów bardzo suchych i bardzo

czynniki rozwoju rolnictwa		czynniki wpływające na rozwój produkcji rolniczej	czynniki wpływające na rozwój produkcji rolniczej	najlepszej przydatności rolniczej gleb	wilgotnych (mało przydatnych dla rolnictwa)
4.2. Główne uprawy roślinne i chów zwierząt na świecie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje rośliny uprawne i wymienia ich przykłady – wymienia rośliny, z których są produkowane używki – wymienia produkty pochodzenia zwierzęcego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne obszary uprawy różnych zbóż, roślin bulwiastych, oleistych, cukrodajnych, włóknistych, kauczukodajnych na świecie – wymienia miejsca uprawy używek – wymienia miejsca uprawy owoców i warzyw – wymienia czynniki wpływające na chów zwierząt w różnych częściach świata – wymienia główne miejsca chowu zwierząt gospodarskich na świecie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje, jakie zboża są podstawą wyżywienia w różnych regionach świata – omawia zależność chowu wybranych zwierząt gospodarskich na świecie od czynników przyrodniczych, kulturowych i ekonomicznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie atlasu geograficznego lub danych statystycznych wyjaśnia na wybranych przykładach, jakie czynniki wpłynęły na wysoki udział użytków rolnych, gruntów ornych oraz użytków zielonych różnych państwach – sprawdza w roczniku statystycznym lub w internecie, w których państwach spożywa się najczęściej herbaty i kawy (na mieszkańca) i czy to są te same państwa, w których uprawy tych roślin są największe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje w dostępnych źródłach informacji o miejscu hodowli jedwabników, mułów, osłów, jaków, lam i reniferów oraz wyjaśnia, w jakim celu hoduje się te zwierzęta – podaje, jakie rośliny uprawia się w jego regionie zamieszkania (województwie) i na jakich glebach
4.3. Lesistość i gospodarka leśna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie „lesistość” – wymienia funkcje lasu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje dynamikę zmian obszarów leśnych – podaje zagrożenia lesistości 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie danych statystycznych podaje, które państwa mają największą powierzchnię lasów, a które najmniejszą – wyjaśnia, od czego zależy poziom lesistości 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie różnych źródeł informacji podaje przykłady rabunkowej gospodarki leśnej – oblicza powierzchnię lasów na mieszkańca w różnych państwach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia propozycje racjonalnej gospodarki leśnej, aby zapobiec zmniejszeniu się powierzchni lasów
4.4. Rybołówstwo i eksploatacja zasobów morskich	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy gospodarki morskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje cechy gospodarki morskiej i jej zagrożenia 	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie danych statystycznych określa obszary o dużym i małym spożyciu ryb i innych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny różnic między w spożyciu ryb w różnych państwach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady zagrożeń nadmiernej eksploatacji zasobów morskich na podstawie

			stworzeń morskich na 1 mieszkańca		dostępnych źródeł informacji – wyszukuje w dostępnych źródłach informacji jak gospodarczo wykorzystuje się organizmy morskie (rośliny i zwierzęta) – poza celami konsumpcyjnymi
V. Przemysł i budownictwo					
5.1. Czynniki lokalizacji przemysłu	Uczeń: – podaje definicję przemysłu oraz wymienia jego gałęzie	Uczeń: – wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki jego lokalizacji	Uczeń: – opisuje przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki jego lokalizacji	Uczeń: – określa, jakie czynniki lokalizacji są najważniejsze dla następujących wybranych zakładów, np. huty miedzi, zakładów przemysłu papierniczego, przemysłu samochodowego, cukrowni	Uczeń: – przedstawia zakład przemysłowy funkcjonujący w sąsiedztwie miejsca jego zamieszkania lub nauki – na podstawie dostępnych źródeł informacji omawia funkcjonowanie położonej w jego regionie specjalnej strefy ekonomicznej
5.2. Przemysł tradycyjny i przemysł wysokich technologii	Uczeń: – wymienia cechy przemysłu wysokiej technologii – wymienia formy przestrzenne przemysłu wysokiej technologii	Uczeń: – opisuje formy przestrzenne przemysłu wysokiej technologii – podaje przykłady lokalizacji przemysłu wysokiej technologii	Uczeń: – porównuje cechy przemysłu tradycyjnego i przemysłu wysokich technologii na przykładach, np. hutnictwa żelaza i przemysłu elektronicznego	Uczeń: – wyszukuje informacje o wybranych obszarach wysokich technologii, przedstawia ich najważniejsze cechy: lokalizację, profil produkcji, zaplecze naukowo-badawcze – wyszukuje informacje o parkach technologicznych lub naukowych występujących w Polsce	Uczeń: – wymienia gałęzie przemysłu wysokich technologii występujące w jego regionie – omawia perspektywy rozwoju technopolii w Polsce, np. na przykładzie Doliny Lotniczej (www.dolinalotnicza.pl)

5.3. Procesy deindustrializacji i reindustrializacji	Uczeń: – wymienia elementy współczesnych przemian w przemyśle	Uczeń: – opisuje pojęcia „deindustrializacja” i „reindustrializacja”	Uczeń: – wyjaśnij różnice pomiędzy reindustrializacją a deindustrializacją	Uczeń: – omawia różnice w krajobrazie między tradycyjnym a współczesnym przemysłem	Uczeń: – przedstawia, jak przebiegał proces deindustrializacji w Polsce
5.4. Rola budownictwa w gospodarce Polski	Uczeń: – opisuje, czym zajmuje się budownictwo	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie ładu w budownictwie	Uczeń: – wyjaśnia, dlaczego w budownictwie należy dostosować styl do danego krajobrazu i regionu	Uczeń: – omawia wpływ rozwoju budownictwa mieszkaniowego na inne sektory gospodarki – wymień ważniejsze inwestycje budowlane w swojej okolicy i podaje, w jaki sposób wpłyną one na życie miejscowości lub całej okolicy	Uczeń: – na podstawie różnych źródeł informacji podaje przykłady największych inwestycji budowlanych w Polsce w dziedzinie infrastruktury
5.5. Surowce energetyczne na świecie. Produkcja energii elektrycznej i zmiany w strukturze jej zużycia	Uczeń: – wymienia odnawialne źródła energii – podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii	Uczeń: – wymienia rejony występowaniu ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego i brunatnego – charakteryzuje wybrane źródła energii – wymienia pozytywne i negatywne aspekty produkcji energii w elektrowni jądrowej	Uczeń: – wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze wykorzystania surowców energetycznych – na podstawie danych statystycznych porównuje strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle innych państw	Uczeń: – wskazuje bariery rozwoju elektrowni wykorzystujących alternatywne źródła energii – wymienia pozytywne i negatywne aspekty produkcji energii w elektrowni jądrowej	Uczeń: – uzasadnia stwierdzenie, że „ropa rządzi światem” – omawia wpływ produkcji energii elektrycznej z różnych źródeł na środowisko przyrodnicze
VI. Rola usług we współczesnej gospodarce					
6.1. Zróżnicowanie i znaczenie sektora usług w Polsce i na świecie	Uczeń: – wymienia rodzaje usług i klasyfikuje je wg kategorii – zna pojęcie dochodu narodowego	Uczeń: – wymienia etapy rozwoju usług w państwach słabo rozwiniętych, rozwijających się i wysoko rozwiniętych	Uczeń: – opisuje funkcje usług – wyjaśnia, dlaczego usługi odgrywają ważną rolę we współczesnej gospodarce	Uczeń: – na podstawie danych statystycznych wskazuje regiony o wysokim i niskim odsetku usług w PKB oraz wyjaśnia	Uczeń: – wyjaśnia, dlaczego w państwach poindustrialnych zapotrzebowanie na usługi transportowe jest mniejsze

				przyczyny takiego zróżnicowania – na podstawie danych statystycznych przedstawiających strukturę usług w różnych państwach określa, co jest przyczyną zróżnicowania między państwami Europy Wschodniej i Zachodniej	niż w państwach industrialnych, natomiast wzrasta zapotrzebowanie na usługi komunikacyjne
6.2. Rodzaje transportu i ich uwarunkowania rozwoju w Polsce	Uczeń: – wymienia rodzaje transportu	Uczeń: – charakteryzuje rodzaje transportu	Uczeń: – przedstawia zalety i wady transportu lądowego, wodnego i powietrznego	Uczeń: – na podstawie danych statystycznych określa zróżnicowanie transportu i jego typów na świecie i wyjaśnia przyczyny tych różnic	Uczeń: – proponuje działania, jakie należy podjąć, aby usprawnić transport kolejowy i drogowy w Polsce
6.3. Rozwój turystyki w Polsce i na świecie	Uczeń: – wymienia czynniki wpływające na rozwój turystyki	Uczeń: – opisuje społeczno-gospodarcze znaczenie turystyki	Uczeń: – charakteryzuje zagospodarowanie turystyczne na wybranych przykładach	Uczeń: – opisuje kierunki krajowej turystyki i wyjaśnia przyczyny rozwoju turystyki w tych regionach	Uczeń: – przedstawia atrakcje turystyczne wybranego zagranicznego regionu chętnie odwiedzanego przez polskich turystów